

Undervisningstips!

UNSPLASH

Alla lärare och ledare känner till det: Det är förhållandevis lätt att prata i allmänna termer om hur undervisning bör bedrivas och det är en helt annan att förverkliga det i praktiken. Många lärare efterlyser därför konkreta undervisningstips. Sådana är bra, och vi kommer i den här artikeln att ge ett antal sådana.

Men om en undervisning ska upplevas relevant av den som lyssnar krävs det också att läraren är medskapare så att eleverna inte upplever att han eller hon använder "lånade verktyg". Därför kommer vi att ge några exempel men också visa hur du som undervisar kan gå vidare och skapa eget material till undervisningen.

Syftet med de här tipsen är att de unga ska upptäcka hur relevant och trovärdig Bibeln är som ett historiskt dokument och hur överlägsen den världsbild är som baseras på en

radikal bibeltro, från dess första vers till dess sista. Speciellt i jämförelse med dem som dominerar det samhälle vi lever i (se artikeln *Vad har gått snett och varför?* på s. 13.).

Allra först ett generellt tips:

UNDVIK KLICHÉER!

Få saker kan isolera oss kristna från omgivningen så effektivt som ett internt språk, det som lite skämtsamt brukar kallas "kanaans tungomål". Ett språk fyllt av begrepp som vi kristna är väl förtrogna med och som använts så flitigt att vi vet precis vad de betyder och inte. Ord som "frälsning", "Guds Ord", "rättfärdig", "omvändelse", "förbön", "lärjungar", "upplevelser" och många andra är självklara för många av oss, men betyder någonting helt annat eller kanske ingenting för den som inte är invigd. Bara ett så vanligt ord som "tro" kan betyda någonting helt annat för en utomstående. Ordet förknippas som regel med ett subjektivt antagande baserat på någon form av känsla, vilket är långt ifrån vad biblisk tro innebär (se artikeln på s. 58).

Man kan kanske tycka att en sådan sak är obetydlig i sammanhanget, men vårt syfte är att bryta ner skiljemuren mellan den "religiösa världen" och den "verkliga världen" (läs under rubriken "Den stora krocken" på s. 16) och visa att andliga ting är en högst naturlig del av den verkliga världen. Därför behöver vi tala samma språk och så långt som möjligt använda oss av ord som alla vet vad de betyder. Träna dig därför på att använda vardagliga ord. I stället för "frälst" kan du till exempel säga "förlåten av Gud", i stället för Guds Ord kan du säga "gamla historiska dokument som finns samlade i Bibeln", i stället för "omvändelse" kan du säga "ändrat min gamla dåliga livsstil", "samtal med Gud" i stället för "bön", "lärjungar" i stället för "lärjungar", "erfarenheter" i stället för "upplevelser" och så vidare.

Poängen är förstås inte att du ska använda just de här förslagen, det kan finnas bättre, utan att du ska reflektera över ditt språk och hitta alternativa formuleringar som du känner dig bekväm med och som du vet att mottagaren inte missförstår. Då bidrar du faktiskt mer än du anar till att göra Bibeln och kristendomen relevant. Använder du religiös terminologi i kommunikationen med dem som inte tror förstärker du föreställningen att kristendomen är någonting subjektivt, och du får vara beredd på att bli avfärdad som "religiös" med hela ►

den belastning av fördomar som det ordet har fått på grund av just den personens livserfarenheter. De kommer att lyssna lika uppmärksamt på dig som du själv gör på flygvärdinnan innan planet lyfter...

Fler tips...

STÄRK SKAPELSEINTUITIONEN

Att tro på en skapare är nedlagt i våra gener. Det är en intuition som aldrig lämnar en människa och som man kan välja att bejaka eller bekämpa. När ateistiska biologer som Richard Dawkins och Francis Crick hävdar att den biologiska världen präglas av "en illusion av design" så bekräftar de i praktiken att de själva befinner sig i en ojämn kamp mot skapelseintuitionen i sina hjärtan.

Evolutionister har länge funderat över hur det kan komma sig att människan förefaller vara obotligt religiös. Även den som säger sig vara ateist har en hållning till tillvaron som uppfyller de flesta krav på religion. Evolutionistens svar är att det inneburit en förhöjd "fitness" (överlevnadsvärde) att leva med någon form av religiös (van)föreställning och därför har de gener som kodar för denna tendens ansamlats under årmiljonerna och till slut fixerats i den mänskliga populationen.

Det finns naturligtvis en annan förklaring, nämligen att skapelseintuitionen är det som Predikaren avsåg (troligen kung Salomo) när han konstaterade att Gud "lagt evigheten i människornas hjärtan" (Pred 3:11).

En människa blir bara fri och lycklig när hon bejakar sin skapelseintuition. Det är din uppgift som barn- och ungdomspastor och förälder att nära den hos de unga du fått förtroendet att leda. Hur går det till?

1. Berätta för barnen eller ungdomarna om någonting finurligt i naturen, eller upptäck det tillsammans med hjälp av några lappar (förstoringsglas). Det räcker med något så banalt som att blåsa iväg frukterna på en maskros och titta på deras design där de svävar i luften. Eller en annan blomma eller en insekt – skapelsen är full av Guds design! I tidigare (och kommande) nummer av Genesis hittar du mängder av andra uppslag.¹ Betona hur suverän designen är och hur långsökt det är att naturen själv (vem är det, förresten?) skulle kunna designa någonting sådant.

2. Lägg sedan tre stenar på varandra. Fråga barnen vad de skulle tänka om de såg dessa tre stenar liggande på en gata eller en skogsstig. Du får många svar. Ingen av dem kommer att

föreslå att de hamnat där utan någon sorts avsikt. Fråga dem varför de tänker så och lyssna till deras svar.

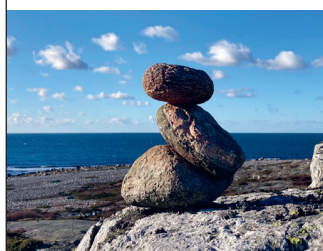
3. Koppla ihop din finurlighet från naturen med de tre stenarna. Betona hur mycket säkrare vi kan vara på att Någon har skapat naturens finurligheter. Att chansen att de tre stenarna råkat hamna på varandra av en slump är mycket större än att naturens finurligheter skulle ha "råkat" uppstå.²

EVIDENSFÖRANKRA DIN UNDERVISNING

Ta varje lägligt tillfälle i akt för att verklighetsförankra det ämne eller bibelsammanhang som du undervisar eller berättar om. En sådan förankring kan ske på olika sätt: Det kan vara dina egna eller närståendes erfarenheter av fysiskt eller psykiskt helande, gudomlig vägledning eller annat. Men det är viktigt att dina exempel inte går lätt att avfärda som subjektiva och känslobaserade – då gör de faktiskt mer skada än nytta i det här sammanhanget. Det kan också vara naturvetenskaplig evidens från biologi, geologi, arkeologi eller andra vetenskaper som understryker historiciteten av det bibelsammanhang du behandlar. Använd dig av bra böcker och dagens moderna resurser för informationssökning. I nästa artikel ger vi några konkreta exempel på hur du kan gå till väga.

VISA HUR UNIK MÄNNISKAN ÄR

Både evolutionstroende och bibeltroende människor vet att människan är unik bland alla levande varelser. Det händer att de förstnämnda säger någonting annat, men med sina liv bekräftar de att de verkligen vet om det. Men hon är inte bara unik på samma sätt som en säl eller fiskmåsar är unik, utan på ett mycket djupare sätt: bara människan har en sådan anatomisk och intellektuell utrustning att hon har makt att råda över och påverka jordens framtid. Även om delfiner, kräkor och åttarmade bläckfiskar kan lösa problem, så skulle ingen av dem kunna ersätta människan i skapelsen. Det är egentligen inget man behöver diskutera. Men varför är det så? Evolutionisten menar att det är en ren tillfällighet (liksom allt annat), medan Bibeln säger att det beror på att Gud skapade människan

till uppdraget att bruka och ta hand om jorden med alla dess varelser. Vi har förstås misslyckats kapitalt med det, men poängen är att vi har vi kapaciteten till det.

Evolutionisten vill tonar skillnaderna mellan oss

och "andra djur", som till exempel schimpanserna. Din uppgift är att visa de unga hur stora skillnaderna är. I vårt nummer 4-2022 med temat *Den unika människan* (som blir gratis läs- och nerladdningsbar från vår hemsida genesis.nu i december 2023) får du mängder med underlag för ditt samtal med barnen och ungdomarna. Ta väl vara på tillfället att betona att människan är Guds egen avbild. En av de mörkaste och mest destruktiva lögnerna som evolutionsteorin fört med sig är vanföreställningen att människan är ett djur (Läs Mats Moléns bok *När människan blev ett djur* – den finns att köpa i vår webbutik).

SKAPA ROLLSPEL, AV TYPEN: NÄR DU BLIR UTMANAD I DIN TRO / VAD SVARAR DU OM...?

Att förbereda de unga för kamraters och lärares invändningar mot tron är ett oerhört försummat område. Och handen på hjärtat – vet vi själva vad vi ska svara när någon i fikarummet på jobbet kläcker ur sig någonting i stil med:

- "Jag fattar inte hur blåögda religiösa människor är när de tror på en god Gud när det ser ut som det gör i världen."
- "Jag hatar när kristna försöker pracka på andra sin tro. Var och en blir salig på sin tro."
- "Om Gud nu finns – vem skapade då Gud?"
- "Du menar alltså att folk som inte råkar tro som du hamnar i helvetet!"
- "Du har ingen rättighet att tvinga på andra din moral!"
- "Vad har du för rättighet att påstå att någon annans religion är fel?"
- "Kan Gud skapa en så stor sten att han inte orkar lyfta den?"
- "Jag tror inte på Gud, jag tror på vetenskapen."
- "Människan är bara ett utvecklat djur."
- "Bibels gud är en blodtörstig gud som beordrar barnamord. En sådan gud vill jag inte veta av."
- "Religion är den största källan till ondska. Religionskrig har skördat fler offer än alla andra krig tillsammans."

Känner du dig trygg i sådana situationer? Grattis, i så fall kan du hoppa över det här avsnittet.

Dig som fortsatte läsa vill vi uppmuntra med att säga att det finns bra sätt att bemöta och besvara sådana här utmanande frågor och påståenden. Men det kräver lite övning och tålmod. Ett rollspel tillsammans med en kamrat i ledargänget eller cellgruppen – och sedan i konfirmand- eller ungdoms-

gruppen – kan göra dig betydligt mer avslappnad i sådana situationer. Frågor som faktiskt ibland kan vara ett desperat försök från din omgivning att få dig att dela din tro!

Låt oss ta ett enda exempel från listan här ovanför och se hur en dialog skulle kunna se ut:

– *Vad har du för rättighet att påstå att någon annans religion är fel?*

– Vad menar du med det?

– *Ni kristna menar ju att ni har rätt och alla andra har fel.*

– Menar du att det är fel att säga att någon annan har fel?

– *Ja, när det gäller religion.*

– Varför just religion?

– *För om religion kan man ingenting veta,*

det är bara saker man tror.

– Så kan det säkert vara ibland, men min tro är grundad på evidens.

– *Vad menar du med det?*

– ...

Och härifrån får du tillfälle att berätta om evidensen för att Bibeln är trovärdig, dina argument för att Gud har skapat världen och dina egna erfarenheter tillsammans med Gud. Du har skapat en möjlighet att vittna om Jesus som du hade gått miste om ifall du inte hade offrat en stund på att öva!

Sådana här tänkta dialoger kan man själv fundera ut på sin kammare, men det kan vara mycket roligare att göra det tillsammans med en god vän. Då kan man växla om i rollen som skeptiker och kristen. När man får tunghäfta eller svarar något raljant kan man avbryta och diskutera vad man kunde ha sagt i stället.

Betydligt lättare är att ta hjälp av någon bra bok med konkreta exempel som man kan studera tillsammans. Ett sådant är Gregory Koukls bok *Vinnande taktik* eller Geisler/Tunncliffes *Varför ska jag tro?* Du hittar en recension av den förstnämnda på sidan 57, och fler tips finns på sidan 51.

NOTER

1. Se till exempel nr 4-2019 om Livets information (bit.ly/G32318) eller 2-2021 om Biomimetik (bit.ly/G32319). Se även ett antal exempel i artikeln på s. 48 i nr 3-2018 Skolan och skapelsen (bit.ly/G32320).
2. En evolutionsbiolog som läser detta skulle säkert ha invändningen att vi bortser från det naturliga urvalets skapande förmåga. Men han eller hon glömmar i så fall att det naturliga urvalet ingenting kan skapa i sig självt. Det kan bara eliminera individer som bär på anlag som gör dem mindre väl anpassade för fortplantning. Så det är likväl slumpen (mutationer) som måste vara den skapande faktorn inom ramen för den naturalistiska världsbilden.